

Udskriftsdato: 15. december 2025

VEJ nr 9795 af 12/12/2002 (Historisk)

Vejledning om Støjkrav til maskiner til brug i det fri - At-vejledning D.6.4 - December 2002

Ministerium: Beskæftigelsesministeriet

Journalnummer: Beskæftigelsesmin.,
Arbejdstilsynet, j.nr.

Senere ændringer til forskriften

BEK nr 1094 af 01/06/2021

Vejledning om Støjkrav til maskiner til brug i det fri - At-vejledning D.6.4 - December 2002

At-vejledningen oplyser om støjkrav til maskiner, der bruges i det fri. Vejledningen tager udgangspunkt i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1040 af 11. december 2001. Bekendtgørelsen omhandler støj fra maskiner, der bruges udendørs, og som derfor både generer omkringboende og generer eller skader arbejdstagere omkring maskinerne.

Bekendtgørelsen handler om mærkning med støjemission af 57 typer af udendørs entreprenør-, have- og hobbymaskiner og om egentlige støjgrænser for 22 af disse maskiner. Bekendtgørelsen, der trådte i kraft den 3. januar 2002, indfører direktiv 2000/14/EF i dansk ret. Samtidig ophæves et antal bekendtgørelser fra Miljøstyrelsen og fra Arbejdstilsynet, der omhandler støj fra enkelte maskintyper, idet disse nu dækkes af den nye bekendtgørelse.

Direktivet er et indre-marked direktiv. Det betyder, at en maskine, der opfylder direktivets krav, umiddelbart kan forhandles i ethvert medlemsland uden yderligere krav.

1. Krav om støjmærkning og grænseværdier

For 22 af de 57 omfattede maskintyper er der krav om CE-støjmærkning og om overholdelse af bestemte grænseværdier, mens der for de resterende kun er krav om CE-støjmærkning.

Det fremgår af bilaget til denne vejledning, hvilke maskiner der skal støjmærkes og overholde grænseværdier, og hvilke maskiner der kun skal støjmærkes.

Den 3. januar 2006 sænkes grænseværdierne. De nye grænseværdier fremgår allerede nu af bekendtgørelsen.

Inden maskinen markedsføres, skal fabrikanten eller dennes repræsentant i EU:

- gennemføre en overensstemmelsesvurdering for maskinen
- udstede en overensstemmelseserklæring
- CE-støjmærke maskinen.

Overensstemmelsesvurderingen omfatter bl.a. en måling af maskinens lydeffektniveau efter målemetoder beskrevet for hver maskintype. For de maskiner hvor der er opstillet grænseværdier for støjen, skal vurderingen endvidere forelægges et bemyndiget organ til godkendelse. I Danmark er Miljøstyrelsens Referencelaboratorium for støj, p.t. Delta Akustik & Vibration, udpeget som bemyndiget organ. Der kan udpeges andre bemyndigede organer.

Overensstemmelseserklæringen skal følge med maskinen. Den skal bl.a. indeholde både lydeffektniveauet målt på en maskine, der er repræsentativ for typen, og det garanterede lydeffektniveau. I det garanterede lydeffektniveau er der taget højde for såvel den usikkerhed, der ligger i målemetoden, som for den usikkerhed, der skyldes den støjæssige variation i den løbende produktion.

Fabrikanten skal indsende en kopi af erklæringen til Miljøstyrelsen og til Europa-Kommissionen.

Kommissionen opbygger en database med de relevante støjoplysninger og vil med tiden offentliggøre disse ca. en gang årligt.

CE-støjmærket skal angive det garanterede lydeffektniveau.

2. Sammenhæng mellem Miljøministeriets og Arbejdstilsynets regler

EU's maskindirektiv er indarbejdet i dansk lovgivning ved Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 561 af 24. juni 1994 med senere ændringer. Bekendtgørelsen handler om indretning af tekniske hjælpemidler. I kapitel 2 er beskrevet kravene om CE-mærkning, overensstemmelseserklæring og teknisk dossier. Disse må ikke forveksles med de tilsvarende, der kræves i Miljøministeriets regler.

Der er følgende krav til maskiner, der både er omfattet af Arbejdstilsynets bekendtgørelse om indretning af tekniske hjælpemidler og af Miljøministeriets bekendtgørelse om støj fra maskiner i det fri:

- Lydtrykniveauet på operatørpladsen skal angives i maskinens brugsanvisning efter reglerne i Arbejdstilsynets bekendtgørelse om indretning af tekniske hjælpemidler. Der skal angives en målt værdi. Ifølge DS/EN 1746 og DS/EN ISO 4871 angives også en usikkerhed på værdien.
- Lydeffektniveauet angives som en mærkning på maskinen. Der anvendes den garanterede værdi som beskrevet i Miljøministeriets bekendtgørelse. Arbejdstilsynet accepterer, at den garanterede værdi for disse maskiner også angives i maskinens brugsanvisning i stedet for, at der her angives en målt værdi og en usikkerhed.

3. Arbejdstilsynets reaktion

Hvis Arbejdstilsynet konstaterer, at en maskine, der er omfattet af Miljøministeriets bekendtgørelse om støj fra maskiner i det fri, ikke er CE-støjmærket, eller støjoplysningen åbenlyst er forkert, vil dette blive indberettet til Miljøstyrelsen.

Herudover kan en manglende CE-støjmærkat indikere, at maskinen i øvrigt ikke opfylder Arbejdstilsynets krav til indretning af tekniske hjælpemidler. Mangler der en CE-støjmærkning på maskinen, kan Arbejdstilsynet spørge efter overensstemmelseserklæring og eventuelt teknisk dossier efter Arbejdstilsynets regler herom, og sagen vil herefter køre efter arbejdsmiljølovgivningen.

4. Overgangsbestemmelser

Maskiner, hvor ejerskabet er overgået til mellemhandler eller slutbruger inden den 3. januar 2002, er ikke omfattet af Miljøministeriets bekendtgørelse. For maskiner, der tidligere er vurderet eller støjmålt på en måde, som opfylder bekendtgørelsens krav, kan disse målinger/vurderinger genbruges i forbindelse med kravene i bekendtgørelsen.

5. Bilag

Maskiner omfattet af støjgrænser og krav om støjmærkning:

- Byggepladselevatorer til godstransport (drevet af forbrændingsmotor)
- Komprimeringsmaskiner (kun vibrerende og ikke-vibrerende tromler samt vibrationsplader og -stampere)
- Kompressorer (<350 kW)
- Betonbrækkere og pikhammere, håndbetjente
- Spil til byggepladser (drevet af forbrændingsmotor)
- Dozere (<500 kW)
- Dumpere (<500 kW)
- Hydrauliske eller wiretrukne gravemaskiner (<500 kW)
- Grave-læssemaskiner (<500 kW)
- Gradere (<500 kW)
- Hydraulikpumper
- Lossepladskompaktorer med læsseskovl (<500 kW)
- Plæneklippere (bortset fra maskiner til landbrug og skovbrug, såvel som universalmaskiner, hvis installerede motoreffekt er på mere end 20 kW)
- Plænetrimmere/plænekantrimmere
- Gaffeltruck med forbrændingsmotor og kontravægte (bortset fra "andre truck med kontravægte", som defineret i bilag I, punkt 36, andet led, med en nominel løfteevne på højst 10 tons)
- Læssemaskiner (<500 kW)
- Mobilkraner
- Motorfræsere (<3 kW)
- Udlægningsmaskiner (bortset fra udlægningsmaskiner med højkomprimerende afstrygerbrædder)

- El-generatorer (<400 kW)
- Tårnkraner
- Mobile motordrevne svejsestrømsomformere

Maskiner, hvor der kun kræves støjmærkning:

- Arbejdsplatformlifte med forbrændingsmotor
- Buskryddere
- Byggepladselevatorer til godstransport (elektrisk drevne)
- Båndsage til byggepladser
- Rundsage til byggepladser
- Bærbare kædesave
- Kombinerede højtryksspulere og slamsugere
- Komprimeringsmaskiner (kun eksplosionsstempere)
- Betonblandemaskiner
- Spil til byggepladser (elektrisk drevne)
- Maskiner til transport og sprøjtning af beton og mørtel
- Båndtransportører
- Køleanlæg i køretøjer
- Borerigge
- Maskiner til fyldning og tømning af siloer og tanke på lastbiler
- Containere til genvinding af glasaffald
- Græstrimmere/græskanttrimmere
- Hæklippere
- Højtryksspulere
- Højtryksrensere
- Hydrauliske hammere
- Fugeskæremaskiner
- Løvblæsere
- Løvsugere
- Gaffeltruck med forbrændingsmotor og kontravægte (kun "andre truck med kontravægte", med en nominel løfteevne på højst 10 tons)
- Mobile affaldscontainere
- Udlægningsmaskiner (med højkomprimerende afstrygerbrædder)
- Piloteringsudstyr
- Rørlæggere
- Løjpetraktorer
- El-generatorer (≥ 400 kW)
- Fejemaskiner
- Renovationsvogne
- Vejafskrællemaskiner
- Plæneluftere
- Fliskværne/flishuggere
- Snerydningsmaskiner med roterende værktøj (selvkørende, uden tilbehør)
- Slamsugere
- Rendegravere
- Betonkanoner
- Vandpumpeanlæg (ikke til undervandsbrug).

Læs også Arbejdstilsynets vejledning om:

(1) Støj

Læs også branchearbejdsmiljørådenes vejledninger mv.

Branchearbejdsmiljørådenes vejledninger kan findes på

www.bar-web.dk

Beskæftigelsesministeriet, den 12. december 2002

INGER STØJBERG